

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

תוכן עניינים

- 2.....הלכתא למשיחא
- א. נזירות היתה באה שתי ידות כמצה של תודה חלות ורקיקין ואין בה רבוכה 2.
- ב. כהן גדול המתקרב לעבודה צריך שתי עשרונות האיפה אחת להמשהו ואחת לחינוכו ... שלש ... דלא עבד עבודה כשהוא כהן הדיוט..... 2.
- ג. השוחט את התודה לפנים ולחמה חוץ לחומה לא קדש הלחם..... 3.
- ד. שחטה עד שלא קרמו פניה בתנור ואפילו קרמו כולן חוץ מאחד מהן לא קדש הלחם..... 4.
- ה. השוחט את הפסח על החמץ עובר בלא תעשה ... שיהא או לשוחט או לזרוק או לאחד מבני הבורה ... אף ע"פ שאין עמו בעזרה..... 4.
- ו. שאם שחט שלא לשמן לא קדש הלחם..... 6.
- 6.....הלכה למעשה
- ז. יוצאין במצה נא ובמצה העשויה באילפס מאי מצה נא אמר רב יהודה אמר שמואל כל שפורסה ואין חומין נמשכין הימנה..... 6.
- 7.....הלכתא למשיחא
- ח. תודה ששחטה על שמונים חלות ... לא קדשו ארבעים מתוך שמונים ... הכל מודים היבא דאמר ליקדשו ארבעים מתוך שמונים קדשו אל יקדשו ארבעים אלא אם כן יקדשו שמונים לא קדשו כי פליגי בסתמא..... 8.
- ט. כלי שרת אין מקדשין שלא מדעת..... 8.
- י. סכין מקדשת ככלי שרת..... 9.
- יא. שחטה חוץ לזמנה וחוץ למקומה קדש הלחם שחטה ונמצאת מריפה לא קדש הלחם שחטה ונמצאת בעלת מום ... לא קדש שחטה שלא לשמה ... וכן שני כבשי עצרת ששחטן שלא לשמן לא קדש הלחם..... 9.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

דף עח.

הלכתא למשיחא

א. נזירות היתה באה שתי ידות כמצה של תודה חלות ורקיין ואין בה רבוכה

כבר התבאר במסכת נזיר דף לח. שבתגלחת הטהרה לנזיר¹, כשיגמור הנזיר ימי נזירותו מביא שלש בהמות כבש לעולה וכבשה לחטאת ואיל לשלמים, ומביא עם איל השלמים לחם.

וכיצד הוא הלחם הבא עם איל נזיר², לוקח ששה עשרונות ושני שלישי עשרון ועושה מהן עשרים חלות שוות והכל מצה, עשרה רקיין³ משוחין בשמן⁴, ועשר חלות לותת הסולת שלהן בשמן, והכל מאפה תנור ושמן שלהן רביעית ושיעור זה הלכה למשה מסיני⁵ ומביא העשרים בכלי אחד.

והכהן לוקח מהן שתי חלות אחת מכל מין.

ב. כהן גדול המתקרב לעבודה צריך שתי עשרונות האיפה אחת להמשחו ואחת לחינוכו... שלש... דלא עבד עבודה כשהוא כהן הדיוט

¹ רמב"ם הלכות נזירות פרק ח הלכה א

² רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ט הלכה כג

³ אך לא נתבאר לישת אלו הרקיין באיזה משקה היו והדבר מוכרח מעצמו דלישתן היה במים ואחר אפייתן מושחין אותם בשמן. מעשה רקח שם.

⁴ ואע"ג שנזירות שם כתב ומושח העשרים ברביעית שמן מה שכתב כאן הוא בדקדוק אבל שם לא דקדק וכתב ומושח והכוונה כמו שיתבאר כאן עשר קודם אפיה, ועשר אחר אפיה. לח"מ. בהכרח צ"ל דהתם לא נחית אלא לאשמועינן דבעי רביעית דוקא ולא כשאר לחמי תודה דבחיצי לוג סגי כמ"ש רבינו לעיל הל' ד' ומשוחין שכתב שם הכוונה שאלו כן צריכין זה השיעור וגם הלתיתה ענין משיחה הם. מעשה רקח.

⁵ משנה למלך נזירות שם ולח"מ מעשה הקרבנות שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

כהן שלא עבד עדיין מימיו שמנוהו כהן גדול, ה"ז מביא עשירית האיפה ועובדה בידו בתחלה כשאר חינוך כל כהן הדיוט⁶.

ואח"כ מקריב עשירית האיפה שנייה שהיא חינוך כהן גדול.

ואח"כ מקריב עשירית האיפה שלישית⁷ שהיא חביתו כהן גדול שמקריב בכל יום, ומעשה שלשתן שוה הוא, למרות שאופן הקרבתם שונה⁸.

דף עח:

ג. השוחט את התודה לפנים ולחמה חוץ לחומה לא קדש הלחם

⁶ אך מה שאני תמיה על רבינו הוא דבת"כ בפרשת חביתין אמרינן יכול מה אהרן מביא ג' לוגין לעשרון אף בניו יהיו מביאין ג' לוגין לעשרון ת"ל זה יכול מה אהרן מביא רבוכה אף בניו מביאים רבוכה ת"ל זה ע"כ הרי שנשתנה דין מנחת חינוך ממנחת חביתין בב' דברים באופן עשייתם אם בשיעור השמן ואם במהות החלות שלא היתה רבוכה במנחת חינוך והדבר צריך אצלי תלמוד. נראה שעל סוגיא דהכא סמך רבינו דאמרינן מקיש חינוכו להמשחו מה המשחו רבוכה אף חינוכו רבוכה ע"כ. ודע דבפרק התודה (דף ע"ה) תנן דהמלוואים היו באים רבוכה ואמרינן מה"מ דכתיב זה קרבן אהרן ובניו ביום המשח אותו וכי מה למדנו לבניו מיום המשחו אלא והנה פירושו הוא דחינוכו הם המלוואים וכי היכי דהמשחו רבוכה דכתיב מורבכת אף חינוכו רבוכה ואי אמרת דסתם חינוך לא בעי רבוכה הוא דבר תימה שיקיש חינוך להמשחו לרבוכה ובחינוך דמשתעי בה קרא לא יהיה רבוכה. וראיתי לרבינו בפ"י המשנה עלה דמתני' דהמלוואים היו באים רבוכה שהביא דרשה זו והנראה מדבריו הוא דבגמרא לא רצו ללמוד מהיקש זה אלא על סתם חינוך דליבעי רבוכה כמו חביתו כ"ג ומכאן נלמוד למלוואים שהיו רבוכה והנה בין כפי פירושו בין כפי מה שפירש רבינו דחה דברי הת"כ, ועדיין יש להתיישב בזה. ובאידך דרשא דת"כ דממעט ג' לוגין שמן ממנחת חינוך הנה כפי מ"ש רבינו גם זה יש ללמוד מההיקש ומה גם לפי שכתב רבינו בפירוש המשנה פ"ט דמנחות מ"ג שפירש מורבכת הוא מרובה בשמן וא"כ מאחר שלמדנו שמנחת חינוך היא רבוכה ממילא למדנו שהיא מרובה בשמן ומיעוטא דזה כבר דרשו אותו בת"כ לדברים אחרים דהיינו שאין מנחת חינוך דוחה את השבת וכן אינו בא לחצאים.. מל"מ שם ⁷ כן הוא מפורש במנחות (דף ע"ה ע"א) שמביא שלשה כשלא עבד ככהונה מעולם ונעשה כה"ג, וכן בפירוש המשנה שם, ודלא כהכסף משנה שהביא ירושלמי שקלים פ"ז (ה"ג) ר' מנא בעי מימר שאינו מביא רק שתיים אחת לחינוכו ואחת לחביתין, הרי דסובר דסגי באחת לחנוך כהן גדול וכהן הדיוט. או"ש, עיי"ש שביאר המחלוקת.

⁸ יש לתמוה על זה שהרי בפ"ג מהלכות מעשה הקרבנות דין ד' כתב ואח"כ חולק כל חלה וחלה כו' ואם היתה מנחת חינוך אינו חוצה אלא מקריבה כולה כאחת הרי שיש חילוק בין חביתו כ"ג למנחת חינוך ומיהו לזה י"ל דלעולם מעשה שלשתם שוה הוא אלא דחביתו כ"ג שצריך להקריב מחצה בבקר ומחצה בערב חוצה אך מנחת חינוך שמקריב כולה כאחת אינו חוצה ואין זה סותר שמעשה שלשתן שוה דודאי עשייתם שוה היא אך באופן הקרבתם יש חילוק ביניהם. משנה למלך

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

כבר התבאר במסכת פסחים דף סג: שהשוחט⁹ את התודה והיה לחמה חויץ לחומת בית פגי¹⁰ לא קדש הלחם, אבל אם היה חויץ לעזרה קדש הלחם אף על פי שאינו לפניו. שהרי התודה קדשים קלים ונאכלין בכל העיר.

ד. שחטה עד שלא קרמו פניה בתנור ואפילו קרמו כולן חויץ מאחד מהן לא קדש הלחם

שחטה¹¹ עד שלא קרמו פני הלחם בתנור, ואפילו קרמו כולן חויץ מאחת מהן לא קדש הלחם, כיון שאינו אלא עיסה בעלמא¹², ולא קדשו אפילו אותן שקרמו כבר¹³. והכתוב אומר (ויקרא ז פסוק יג) על חלת לחם חמיץ יקריב קרבנו כלומר כשהוא מקריבו כששוחטו יהא כבר לחם שיהו פניו מתקרמין כבר בתנור. וכל שפורסה ואין חוטים נמשכין ממנה נקרא קרמו פניה¹⁴.

ה. השוחט את הפסח על החמץ עובר בלא תעשה ... שיהא או לשוחט או לזרק או לאחד מבני חבורה ... אף ע"פ שאין עמו בעזרה

עוד התבאר בפסחים שם השוחט¹⁵ את הפסח בזמנו והיה לו כזית חמץ¹⁶ ברשותו לוקה, שנאמר (שמות כג פסוק יח) לא תזבח על חמץ דם שלא נזבח שפירושו נשחט את קרבן הפסח בעוד שיהיה חמץ ברשותינו, עד שנוציאנו.

⁹ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק יב הלכה טז

¹⁰ במפרשים שם נחלקו י"א חויץ לחומת הר הבית וכן בפיה"מ כאן פרק ז משנה ג, וי"א חויץ לחומת ירושלים וכן בר"ב. וערוך ערך בית פאני ורש"י הכא וכן מוכח בירושלמי ספ"ו דיומא. ופיה"מ שם כתב עוד שם דבית פני היה המקום שאופין בו את המנחות וכו' מגזרת מפת בג המלך וכו' ע"כ ופי' זה לא יתכן לפי מ"ש בחיבורו שהרי בפ"ב דמעשה הקרבנות הל' כ"ב כתב דבמקום שמבשלין קדשי קדשים שם אופין את המנחות שנאמר וכו' וכבר ראיתי להתוס' יום טוב ז"ל שנתעורר בזה עיין עליו. מעשה רקח שם.

¹¹ שם הלכה יז

¹² ר"ב שם

¹³ תפא"י שם כב

¹⁴ כמבואר להלחן בגמ'

¹⁵ רמב"ם הלכות קרבן פסח פרק א הלכה ה, חינוך מצוה פט

¹⁶ ועיין במנ"ח פט אות ז שאפשר שעל תערובת חמץ או חמץ וקשה אינו עובר בלאו זה.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

אך אם ביטל חמצו, מותר לשחוט אע"ג שהחמץ ברשותו¹⁷.

אחד השוחט, ואחד הזורק¹⁸ את הדם, ואחד המקטיר כזית¹⁹ מן האימורין, אם היה ברשות אחד מהם ואפילו אינם מבני החבורה²⁰ או שהיה לאחד מבני חבורה הנמנין באכילת פסח זה, והניח מדעתו כזית חמץ בשעת הקרבתו, הרי השוחט או זורק או מקטיר אפילו שאין החמץ שלו לוקה, והפסח כשר. ובפחות מכזית אינו לוקה²¹. וי"א²² דאם יש לאחד מהם חמץ כולם עוברים בלאו זה.

שחט זורק והקטיר על החמץ, אם התרו בו על כל פעם חייב שלש מלקיות, ואם התרו רק אחת אינו חייב אלא אחת²³.

השוחט שאין לו ולא לאחד מבני החבורה חמץ, ורק הכהן²⁴ הזורק או המקטיר יש חמץ, אין השוחט לוקה, וכן הזורק או מקטיר אינו לוקה אפילו אם יש לשוחט חמץ²⁵.

¹⁷ מנ"ח שם אות ה

¹⁸ ולשון הרמב"ן עה"ת שם "וראוי למקרא שיאמר לא תזבח על חמץ זבחי, כי הדם איננו נזבח, אבל על דעת רבותינו (במכילתא כאן) הוא לרבות את הזריקה, שלא יזרק על חמץ, יאמר לא תשחט על חמץ, ולא דם זבחי, כלומר ולא דם זבחי יהיה על החמץ, ומקרא קצר הוא "וכ"מ בתרגום יונתן כאן "עמי בני ישראל לא תכסון כד חמיע בבתיכון דם נכסת פיסחי" וכן בפל"ד פס' כה "לא תכסון קדם עד לא תבטלין חמיע נכסת פסחי"
¹⁹ אך מ"מ איסורא איכא בכל שהוא ככל חצי שיעור. עיין לחם משנה פי"ג ממעשה הקרבנות הי"ד, ובמשנה למלך שם פי"ט הי"א. ואימתי נקרא הקטרה, דאין סברא דאם נתן על האור תיכף יתחייב אפילו לקח תיכף מעל האור, ועיין מנ"ח (מצוה ש"צ) כי כמה הקטרות יש, ועיין רמב"ם פי"ב ממעשה הקרבנות הי"ג, דהשיעור משיצית האור ברוב הקומץ, ושם במשנה למלך פי"א הי"ד, דהוא הדין לענין הקטרת האימורין שיותר בשר לאכילה, והוא הדין כאן (מנ"ח פט אות יא)

²⁰ הכי איתא בראשונים פסחים סג עיי"ש במאירי

²¹ אע"ג דלא כתיב לשון אכילה דנשמע כזית, מ"מ כל השיעורין הלכה למשה מסיני בכזית אף בלאוין דלא תלוי באכילה, רק מה שמפורש שיעורין אחרים. ואפשר דבחצי שיעור אין איסור כלל, דלא שייך חזי לאצטרופי בכדי אכילת פרס, כמו שכתב השאנת אריה סוף סי' פ"א לענין בל יראה, אך לסברת האחרונים דחזי לאצטרופי הפירוש דאם היה כזית היה עובר, א"כ כאן נמי אסור (מנ"ח פ"ט אות ג)

²² גור אריה עה"ת, לקוטי הלכות ד: בזבח תודה ד"ה הנך בדעת רש"י והיראים וזה יישב קושיא דבלאו הכי מוזהר שלא יהיה לו חמץ אחר חצות היום, ותירץ וז"ל "ויש לוומר שאם יש לאחד מבני החבורה חמץ כולם עוברים בלאו (פסחים סג ע"ב), ומשום איסור חמץ לא היה עובר רק מי שלא ביער. ועוד, דמשום חמץ אין כאן רק איסור לבד, והשוחט או הזורק על החמץ הוא עובר בלאו ועיין מנ"ח שם אות יד שהבין בדעת החינוך שאף בן החבורה שהחמץ ברשותו לוקה והקשה דלגביו הוי לאו שאין בו מעשה עיי"ש.

²³ מנחת חינוך מצוה פט אות ט

²⁴ וכשאינו מבני החבורה דאם הוא מבני החבורה וודאי עובר וכנ"ל ופשוט וכן לקמן גבי השוחט

²⁵ מנ"ח שם אות ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

י"א²⁶ שאם אין לו חמץ שלו רק בפקדון וקיבל עליו אחריות, אינו עובר בלאו זה. וי"א²⁷ שעובר.

ואם לקטן שהוא מבני החבורה יש חמץ, אין השוחט, או זורק או מקטיר לוקה²⁸.

ו. שאם שחט שלא לשמן לא קדש הלחם

תודה ששחטה²⁹ ששחטה שלא לשמה, לא קדש הלחם.

הלכה למעשה

ז. יוצאין במצה נא ובמצה העשויה באילפס מאי מצה נא אמר רב יהודה אמר שמואל כל שפורסה ואין חוטיין נמשכין הימנה

מצה³⁰ שנאפית עד שאם פורסין אותה כשהיא חמה³¹ אין חוטיין נמשכין ממנה, אף על פי שהיא נפרכת כשמטלטלין אותה אף על פי כן יוצאין בה אפילו לכתחלה, אבל קודם שנאפית כשיעור הזה אינה נקראת לחם אלא עיסה או בצק, והאוכלה לא יצא ידי חובתו.

ולכתחלה יש לזהר שלא להוציאה מן התנור קודם שנאפית כשיעור הזה אף שיחזירנה מיד, שמכיון שהיא נקראת עיסה יכולה היא לבוא לידי חימוין כשהיא חוץ לתנור, ואם עבר והוציאה בין שהחזירה בין שלא החזירה כלל מותרת באכילה. ויש אוסרין אפילו החזירה מיד שמכיון שהמצה חמה יש לחוש שמא נתחמצה ברגע אחד זו שהיתה חוץ לתנור, כי ע"י החמימות

²⁶ צל"ח פסחים סג ע"א ד"ה חייב, דאינו עובר בלאו זה בקיבל עליו אחריות, אלא בחמץ שלו.

²⁷ שאנת אריה הלכות חמץ סי' ע"ז וע"ה, ששוה לבל יראה שחייב בקיבל עליו אחריות.

²⁸ מנ"ח שם אות ו ועיין מנחת חינוך מצוה ה אות ד דבנדרים לו ע"א מבואר דשה לבית אבות לאו דאורייתא, ועיין שם בר"ן ורא"ש דמן התורה קטן אינו מחויב כלל אך יכול למנותו שלא מדעתו.

²⁹ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק יב הלכה יח

³⁰ שו"ע ונו"כ תסא ג

³¹ אבל בצוננת אינו סימן. מ"ב שם ס"ק יד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

ממהרת להחמיץ אפילו בפחות משיעור מיל. ואף המרדה שהוציאה בה מן התנור אסורה, לכתחלה שאין להוציא בה עוד מצות כי שמא נתחמצה בעודה על המרדה חוץ לתנור. אבל בדיעבד יש לסמוך על סברא הראשונה שלא לאסור המצות שהוציא בה אחר כך.

ולענין הלכה יש להחמיר כסברא האחרונה וכן נתפשט המנהג לאסור מצה שחוטין נמשכין ממנה.

ואם אין יכולין לעמוד עליה אם חוטין נמשכין ממנה אם לאו טוב להחמיר ולאוסרה מספק. ומכל מקום אם תוחב אצבעו לתוכה כשהיא חמה³² ואין בצק נדבק בו אין להסתפק כלל אם חוטין נמשכין ממנה, ואם עדיין לא קרמו פניה בידוע שחוטין נמשכין ממנה. אולם אם מטלטל אותה בידי ויאנה נפרכת, זהו סימן מובהק שאין חוטין נמשכין ממנה³³.

ואם החזירה לתנור כשהיא שלימה שלא פרסה לראות אם חוטין נמשכין ממנה, יש להתירה אם קרמו פניה קצת כשהוציאה, ויש לסמוך בזה על סברא הראשונה שלא להחזיק איסור מספק לומר שמא היה חוטין נמשכין ממנה.

וכן אם נצטננה המצה ופרסה וראה בה ריעותא מבפנים שניכר שלא נאפה יפה, ואינו יכול שוב להכירה בסימנים הנזכרים יביט בפני המצה ואם יראה שנקרמו פניה קרימה מעולה שאין בו ספק יש להתירה, אבל אם גם בהקרימה עצמה יש בה ספק, הוא ספק דאורייתא לכמה פוסקים ואסור אפילו בהפסד מרובה ומניעת שמחת יום טוב.

ובמצות שהם ריקים דקים אין בדיקת חוטין נמשכים ראייה, ואין שכיח כלל שיהיה חוטין נמשכים מהם ולפיכך יבדוק בסימנים האחרים א. שאינה נפרכת כלומר שאם המצה נאחזת ביושר כשמורידין אותה מהמרדה והיא חמה³⁴ וכשאוחזין אותה ביד אינה נכפפת, זהו סימן מובהק שנאפתה כהוגן.

ב. אם רואים שנקרמו פניה, הרי זה הוכחה שנאפתה כהוגן. ואם צד אחד של המצה נקרמו פניה היטב וצד השני נראה כמראה הבצק, במצות שהן ריקין דקין אין בזה חשש כלל, כי כיון שצד אחד יש קרימת פנים הרי זה ברור שנאפתה כל המצה יפה.

הלכתא למשיחא

³² אבל אם נצטננה אפשר שאין ראייה מזה. מ"ב ס"ק יג

³³ שעה"צ שם ס"ק יט

³⁴ חזו"א סי' ק"ב סקי"ז

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

ח. תודה ששחטה על שמונים חלות ... לא קדשו ארבעים מתוך שמונים ... הכל מודים הינא דאמר ליקדשו ארבעים מתוך שמונים קדשו אל יקדשו ארבעים אלא אם כן יקדשו שמונים לא קדשו כי פליגי בסתמא

כבר התבאר בעירובין דף נ. וקידושין דף נא. שקרבן תודה³⁵ שנשחטה על שמונים חלות, לא קדשו ארבעים מתוך שמונים³⁶, וי"א³⁷ שקדשו ארבעים מתוך שמונים. והשאר יפרו³⁸.

ואם אמר יקדשו ארבעים מתוך שמונים³⁹, מושך ארבעים מתוך שמונים, ומרים מהם אחת מכל קרבן⁴⁰, והארבעים השניות יפרו ויצאו לחולין.

ט. כלי שרת אין מקדשין שלא מדעת

³⁵ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק יב הלכה טו, פסק כר' יוחנן ותמה עליו בכס"מ אמאי לא פסק בחזקה דרביה דר"י הוא. כדאיתא עירובין כד. ועיין הר המוריה שם, ועיין מעשה רקח שהביא להרב ברכת הזבח ז"ל שכתב דנראה טעמו משום דכתראי מסקי דפליגי בהא דחזקה סבר דכלי שרת מקדש שלא מדעת ולר"י אין מקדשין אלא מדעת וכו' וכיון דכבר פסק רבינו פ"ג דכלי שרת אין מקדשין אלא מדעת מכה הברייתא דמנחות דף ז' אתיא כוותיה ממילא גם כאן קי"ל כר' יוחנן וכו' ע"כ. ועיי"ש מה שהקשה על תי' זה וכתב לת' שמסוגיא דמנחות מה דשקיל וטרי בדברי ר"י מוכח דהגמ' ס"ל הכי להלכה. ועיין זבח תודה לד: ד"ה והלכה שמכיון דקיי"ל דמאביי ורבא ואילך הלכה בכתראי והלכה כאביי נגד ר' זירא וליכא דס"ל דסתמא לאחרייות קמכוין וקיי"ל דכלי שרת אין מקדשין אלא לדעת וא"כ ע"כ כר' יוחנן

³⁶ וכל שכן אם אמר להדיא אל יקדשו ארבעים אלא אם כן יקדשו שמונים שלא קדשו, דבהא הכל מדים כדאיתא בגמ'

³⁷ דעת הרשב"א בשם הראב"ד דהלכה כחזקה דרביה דר' יוחנן הוא. מובא במשנה למלך שם.

³⁸ מעשה רקח שם

³⁹ כתב הרשב"א בשם הראב"ד דאם שחט על פ' חלות ואמר תיקדוש פלגא דכל חדא לא קדשה דהו"ל פרוסה ע"כ משנה למלך שם

⁴⁰ התוס' בעירובין מי שהוציא אהו (דף נ') ובפ' התודה חולקים בזה וס"ל דאם כל מ' לבדן מפריש ד' מכל מ' ומ' אבל אם כולן יחד אי אפשר לתקן אם לא יפריש י"א מכל מין ומין דהא כל מין ומין יש לו עשר חולין ועשר קדושות ואז אי אפשר שלא תהא אחת תרומה מן הקדושות. משנה למלך שם, ועיין או"ש

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

כבר התבאר במסכת סוטה דף יד: ולעיל דף ז. שכל כלי השרת⁴¹ אין מקדשין אלא במקדש, ואין מקדשין אלא מדעת כלל⁴² אף ליפסל⁴³. ואין מקדשין אלא מתוכן ואין מקדשין אלא שלימים⁴⁴.

י. סנין מקדשת ככלי שרת

כבר התבאר בזבחים דף צו: שכל הזבחים דף צו: שכל הזבחים⁴⁵ אין שוחטין אותן לכתחלה אלא בסנין ככלי שרת, ואם שחט בכל דבר ששוחטין בו החולין אפילו בקרומית של קנה כשרין. וי"א⁴⁶ שאין שוחטין אלא במה שיש עליו שם כלי, וי"א שאין שוחטין אלא בכלי שרת.

יא. שחטה חוץ לזמנה וחוץ למקומה קדש הלחם שחטה ונמצאת טריפה לא קדש הלחם שחטה ונמצאת בעלת מום

⁴¹ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק ג הלכה ב
⁴² ועיין ערוך השולחן העתיד הלכות פסולי המוקדשין סימן קל סעיף יז שלדעת תוס' בזמנן מקדשין גם שלא לדעת והוה פלוגתא דרבוותאין
⁴³ אף שיש דברים שאינן מקדשין ליקרב אבל מקדשין ליפסל וכמ"ש רבינו בפרקין דין זה ודין כ"א מ"מ כשהוא שלא מדעת אינן מקדשין אף ליפסל כן מתבאר בסוגיא הנוכר יע"ש. ודע דאף למ"ד דכלי שרת אין מקדשין שלא מדעת מ"מ משום גזירה דשמא יאמרו לדעת נתקדשו מתקדשין הכי ס"ל לחזקיה בפ' לולב וערבה (דף ג') וזעירי חולק עליו בגזירה זו כמבואר שם. משנה למלך שם
⁴⁴ ניקבו אם עושין מעין מלאכתן שהיו עושין והם שלימים מקדשין ואם לאו אין מקדשין, ואין מקדשין אלא מליאין, אבל המדות אין מקדשות חסרות אלא אם דעתו למלאותן, ואם אין דעתו למלאותן מקדשות להפסל אבל לא ליקרב. שם ברמב"ם
⁴⁵ רמב"ם שם פרק ד הלכה ז
⁴⁶ התוס' ז"ל בפ"ק דחולין (דף ג') ובריש פרק איזהו מקומן בשם רבינו אפרים כתבו דלא בעינן כלי שרת בשחיטה ומ"מ סנין בעינן שיהא כלי (וביאר בה"י הגרי"ז דלה"ר אפרים צ"ל דהשחיטה מקדשת ולא הסנין, וקידוש הסנין דהכא ר"ל הקידוש שנעשה ע"י עבודת השחיטה – עי' מנח"א ריש ח"ב דזבחים, ועוד שם בעמ' ק"ה. וראה עוד בחזו"א (לב. יא.) שנקט בפשיטות דלעולם השחיטה מקדשת ולא הסנין, ואפילו למאן דבעי סנין כלי שרת). ואתי שפיר לפ"ז למה לא אמרו במשנה ושחימתן בכלי שרת בצפון כמו שאמרו גבי קבלה אלא ודאי לא בעינן כלי שרת אבל מ"מ כלי בעינן כדמוכה בסוף התורה ובסוף דם הטאת דדריש מדכתיב ויקח את המאכלת לשחוט את בנו דמשמע דבעינן כלי ובריש איזהו מקומן דחו התוס' ז"ל סברא זו וכתבו דבעינן שיהא הסנין כלי השרת והאריכו שם, ולרבינו ז"ל נראה שיש לו דעת שלישית דאפילו כלי לא בעי דהכי משמע לשון קרומית של קנה דאינו כלי והא דאמרי' בסוף התורה ובסוף פ' דם הטאת דבעינן כלי היינו לכתחלה. לח"מ שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

... לא קידש שחטה שלא לשמה ... וכן שני כבשי עצרת ששחטן שלא לשמן לא קדש הלחם

תודה ששחטה⁴⁷ ונפסלה בשחיתתה במחשבת זמן או במחשבת מקום, קדש הלחם⁴⁸, נמצאת בעלת מום או טריפה או ששחטה שלא לשמה, לא קדש הלחם. וכן הדין בשתי הלחם הבאין עם כבשי עצרת⁴⁹.

⁴⁷ רמב"ם שם הלכה יח

⁴⁸ אף על גב דאחר שנתפגל הביאה קדוש להפסל בטבול יום ובלינה דאין חייבים משום פגול ומשום נותר אלא הבשר שהותר שעה אחת קאמר קדש הלחם להתחייב עליו משום פגול.

⁴⁹ תורת הקדשים שם אות מ אך צ"ע אמאי לא הזכירו הרמב"ם והזכיר רק איל נזיר ושם פרק טו הלכה יט לא הזכיר אלא שבשלא לשמן אף על פי שלא עלו לצבור לשם חובה הבשר יאכל ולא הזכיר הלחם ואפשר דפשיטא דכיון שלא עלו משום חובה דלא קדש הלחם וצ"ע.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

